

Sygn. akt I ACa 507/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 3 grudnia 2018 r.

Sąd Apelacyjny w Białymstoku I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący	:	SSA Dariusz Małkiński
Sędziowie	:	SA Magdalena Natalia Pankowicz SA Elżbieta Borowska (spr.)
Protokolant	:	Anna Bogusławska

po rozpoznaniu w dniu 3 grudnia 2018 r. w Białymstoku

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) **Banku S.A. w W.**

przeciwko **M. M.**

o zapłatę

na skutek apelacji pozwanego

od wyroku Sądu Okręgowego w Olsztynie

z dnia 13 lutego 2018 r. sygn. akt I C 160/16

I. zmienia zaskarżony wyrok w punkcie I, uchylony w części postanowieniem z dnia 16 kwietnia 2018 roku co do kwoty 1.994,98 złotych i odsetek umownych od kwoty 87.438,29 złotych za okres od 8 listopada 2017 roku do 5 lutego 2018 roku o tyle, że w miejsce kwoty 110.222,89 złotych zasądza kwotę 99.249,88 (dziewięćdziesiąt dziewięć tysięcy dwieście czterdzieści dziewięć 88/100) złotych i w punkcie I a o tyle, że w miejsce kwoty 87.438,29 złotych wpisuje kwotę 76.465,28 złotych i oddala powództwo w pozostałym zakresie;

II. oddala apelację w pozostałej części;

III. nie obciąża pozwanego kosztami instancji odwoławczej.

D. M. N. E. B.

Sygn. akt I A Ca 507/18

UZASADNIENIE

Powódka (...) Bank S.A. z siedzibą w W. wniosła o zasądzenie od M. M. kwoty 114.372,06 zł z odsetkami od 30 września 2015 r. do dnia zapłaty oraz kwotę 701,28 zł tytułem odsetek karnych od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty, łącznie 115.073,34 zł. Nadto domagała się zasądzenie na jej rzecz kosztów sądowych w wysokości 1.453,39 zł. Podała, że strony łączyła umowa kredytu hipotecznego, ale w związku z brakiem spłat należnych rat doszło do powstania zadłużenia i w efekcie Bank wypowiedział z dniem 8 czerwca 2015 r. umowę.

Nakazem zapłaty z dnia 12 listopada 2015 r. wydanym w elektronicznym postępowaniu upominawczym, Sąd Rejonowy w Lublinie uwzględnił żądanie pozwu w całości.

W sprzeciwie od nakazu zapłaty pozwany wskazywał, że nie zawierał umowy kredytowej z (...) Bank S.A. i że jego doradcą kredytowym był Pan M. G.. Ponadto twierdził, że umowę zawierał poza siedzibą Banku, zaś powódka od samego początku domagała się większych wpłat, niż to wynikało z umowy.

Z uwagi na częściową spłatę przez pozwanego dochodzonej wierzytelności powódka cofnęła w części powództwo, zaś po ostatecznym sprecyzowaniu wniosła o zasądzenie kwoty 110.222,89 zł wraz z odsetkami karnymi umownymi w wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego, liczonymi od kwoty 87.438,29 zł od dnia 8 listopada 2017 r. do dnia zapłaty oraz ustawowymi za opóźnienia liczonymi od kwoty 22.784,60 zł. W pozostałym zaś zakresie cofnęła powództwo i wniosła o umorzenie postępowania.

Wyrokiem z dnia 13 lutego 2018r. Sąd Okręgowy w Olsztynie zasądził od pozwanego na rzecz powódki kwotę 110.222 zł 89 gr z odsetkami umownymi w wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego NBP liczonymi od kwoty 87.438 zł 29 gr od dnia 8 listopada 2017 r. do dnia zapłaty; ustawowymi za opóźnienie w wysokości równej sumie stopy referencyjnej NBP i 5,5 punktów procentowych liczonymi od kwoty 22.784 zł 60 gr od dnia 3 stycznia 2018 r. do dnia zapłaty; umorzył postępowania w pozostałym zakresie; zasądził od pozwanego na rzecz powódki kwotę 2.020 zł 91gr tytułem zwrotu kosztów procesu oraz nakazał ściągnąć od pozwanego na rzecz Skarbu Państwa (Sądu Okręgowego w Olsztynie) kwotę 550,52 zł tytułem wydatków zaliczkowo pokrytych ze Skarbu Państwa.

Orzeczenie to zapadło w oparciu o następujące ustalenia faktyczne:

W dniu 12 września 2011 r. M. M. zawarł z (...) Bank S.A. z siedzibą w W. umowę o kredyt hipoteczny, którego celem był zakup nieruchomości w wysokości 125.000 zł. Całkowity koszt kredytu wyniósł 134.654,92 zł. Kredyt miał być spłacany w walucie polskiej, przy czym okres kredytowania ustalono na 168 równych rat, marża Banku wynosiła 2,19%. Do czasu wpisu hipoteki ulegała podwyższeniu o 2 punkty procentowe (§ 5 ust. 10 umowy). Wysokość raty kredytu wynosiła 1.404,59 r., z uwagi na zmienność odsetek, kapitał ulegał zmianie. Kredyt został zabezpieczony hipoteką ustanowioną do kwoty 228.913,36 zł na cały okres kredytowania na nieruchomości mieszkalnej położonej przy ulicy (...) w M., dla której Sąd Rejonowy w Mrągowie prowadził księgę wieczystą nr (...). Zabezpieczeniem była również cesja praw z polisy ubezpieczenia od ognia i innych zdarzeń losowych.

Zgodnie z § 4 umowy pozwany zobowiązał się do spłaty rat kapitałowo-odsetkowych do 7 każdego miesiąca, w kwotach określonych w umowie oraz aktualnym harmonogramie spłat. Pierwszy harmonogram spłat został wysłany pozwanemu pocztą. Oprocentowanie kredytu stanowiła suma marży kredytowej i stawki referencyjnej 3M Wibor dla waluty kredytu. W przypadku zmiany stawki referencyjnej powodującej podwyższenie stopy oprocentowania kredytu, Bank zobowiązał się do poinformowania kredytobiorcy o zmianie wysokości oprocentowania oraz nowym o harmonogramie spłat. W § 5 ust. 7 strony ustaliły, że Bank będzie naliczał odsetki za każdy dzień korzystania przez kredytobiorcę z kredytu począwszy od dnia wypłaty kredytu aż do dnia spłaty, włącznie w wysokości 1/360 stopy procentowej mającej zastosowanie w danym dniu do kredytu. Płatność odsetek została ustalona w cyklu miesięcznym. Z § 5 ust. 9 umowy, wynikało, że w przypadku nie spłacenia przez kredytobiorcę w terminie wierzytelności, po upływie okresu wypowiedzenia, niespłacona kwota staje się zadłużeniem przeterminowanym, w tym kwota kapitału jako kapitał przeterminowany. Od zadłużenia przeterminowanego Bank nalicza odsetki w wysokości czterokrotności oprocentowania kredytu lombardowego.

W § 8 umowy przewidziano prawo Banku do wypowiedzenia umowy kredytu z zachowaniem 30 dniowego okresu wypowiedzenia, a w razie zagrożenie upadłością kredytobiorcy z zachowaniem 7 dniowego kresu wypowiedzenia w przypadku niedotrzymania przez kredytobiorcę któregokolwiek z warunków udzielenia kredytu, niewykonania lub nieterminowego regulowania przez kredytobiorcę zobowiązań wobec Banku, w szczególności w przypadku, gdy kredytobiorca zalega w całości lub w części z zapłatą dwóch rat kredytu i pomimo wezwania nie spłacił zaległości w terminie 7 dni od dnia otrzymania wezwania.

Kredyt został wypłacony w jednej transzy w dniu 28 września 2011 r., w kwocie 134.654,92 zł. i w tym miesiącu pozwany otrzymał harmonogram spłat. Rata była wyższa o około 200 zł z uwagi na nieustanowienie hipoteki. Zawiadomienie o ustanowieniu hipoteki wpłynęło do powódki w dniu 10 października 2011 r., mimo to harmonogram płatności rat kredytu nie uległ zmianie.

Powódka wystawiała bardzo wiele harmonogramów z różnymi wysokościami oprocentowania i pokrywającymi się datami płatności poszczególnych rat kapitałowo-odsetkowych. Zmiany harmonogramów wynikały ze zmiany Wlibor z 8,96 do 6,96 %. Dopiero od kwietnia 2012 r. harmonogram uwzględniał fakt ustanowienia na rzecz Banku hipoteki, zmniejszając odpowiednio ratę kapitałowo-odsetkową.

Pozwany spłacał zaciągnięty kredyt w różnych wysokościach, w okresie od grudnia 2014 r. do czerwca 2015 r. zalegał z płatnościami z około 6 rat. Na dzień 7 czerwca 2015 r. z uwzględnieniem systematycznego obniżania oprocentowania z 8,75% do 3,84% oraz obniżenia raty z tytułu ustanowionej hipoteki w okresie od 29 września 2011 r. do dnia 30 lipca 2015 r. do spłaty pozostawała kwota: 109.188,83 zł tytułem kapitału; 81,89 zł tytułem odsetek karnych oraz 776,19 zł tytułem odsetek wymagalnych .

Pismem z 8 czerwca 2015 r. powódka powołując się na nieuregulowane zaległości w spłacie kredytu na podstawie § 18 Regulaminu wypowiedziała pozwanemu umowę z 30-dniowym terminem wypowiedzenia. Jednocześnie powódka wezwała pozwanego do zapłaty w terminie 7 dni całości należności obejmującej: 114.372,06 zł tytułem należności kapitałowej; 413,01 zł tytułem podwyższonych odsetek za opóźnienia w spłacie należności kapitałowej, 15 zł tytułem kosztów i opłat za czynności Banku, zgodnie z Tabelą Opłat i Prowizji. Powyższego oświadczenia pozwany nie odebrał.

W toku procesu pozwany dokonywał spłaty rat kredytowych, które zaliczone były przez powoda na poczet kapitału. Od zmniejszonego kapitału naliczane były odsetki.

Na dzień 6 marca 2017 r. tj. na dzień wydania opinii przez E. T.- biegłego z zakresu księgowości, finansów, rachunkowości i zobowiązań podatkowych zadłużenie pozwanego wynosiło: kapitał - 95.815,81 zł, odsetki karne - 16.370,04 zł, odsetki wymagalne - 111.30 zł oraz inne koszty - 1.453,39 zł. Łączna wysokość zadłużenia to kwota 113.750,54 zł.

Pozwany w okresie od kwietnia 2017 r. do września 2017 r. wpłacił 5.936,11 zł., natomiast od października 2017 r. do listopada 2017 r. wpłacił kolejne raty, łącznie 1.995,06 zł, które zostały zaliczone na poczet kapitału, zmniejszając go o tę kwotę. W toku procesu pozwany wpłacił łącznie kwotę 26.933,71 zł.

Na dzień 7 grudnia 2017 r. wysokość zadłużenia po uwzględnieniu wpłat dokonywanych przez pozwanego w toku procesu wyniosła 110.222,89 zł, z czego kwota 87.438,29 zł stanowi niespłacony kapitał oraz kwota 22.784,60 zł tytułem odsetek.

W tak ustalonym stanie faktycznym, Sąd Okręgowy doszedł do przekonania, że powództwo podlegało uwzględnieniu w całości. Za nieskuteczny uznał zarzut pozwanego o niezawarcie umowy z powodowym Bankiem. Wskazał, że z treści zawartej między stronami umowy wynikało, że była ona zawarta w W. i została poświadczona przez M. T. podpisem. Nadto na końcu umowy pozwany oświadczył, że umowa została zawarta w siedzibie przedsiębiorstwa (banku). Dodał, że nawet przy przyjęciu, że miejsce zawarcia umowy było inne, to w zaistniałych okolicznościach, nie miało to znaczenia dla ważności umowy.

Wskazał, że pismem z dnia 8 czerwca 2015 r. powód wypowiedział umowę kredytową z zachowaniem 30-dniowego okresu wypowiedzenia, podając, że przyczyną wypowiedzenia są zaległości w spłacie zobowiązania z tytułu udzielonego kredytu. Wprawdzie pisma zawierające oświadczenie o wypowiedzeniu umowy kredytu pozwany nie odebrał, niemniej jednak wiedział o wypowiedzeniu i postawieniu kredytu w stan wymagalności, co wynikało z jego zeznań złożonych na rozprawie w dniu 11 października 2016 r. Zwrócił uwagę, że pozwany sam przyznał, że nie płacił pełnych rat kredytu w związku z trudnościami finansowymi i samowolnie zmniejszył ratę. Podkreślił, że obowiązkiem pozwanego, zgodnie z art. 6 k.c. było wykazanie, iż wykonał swoje zobowiązanie, tj. spełnił świadczenie w postaci zwrotu na rzecz powódki wykorzystanego kredytu wraz z odsetkami, czego w niniejszej sprawie nie uczynił.

Z uwagi na wielorakość otrzymywanych przez pozwanego harmonogramów obrazujących różną wysokość rat w tym samym okresie płatności, zasadność obciążania pozwanego wyższą ratą, pomimo ustanowienia na rzecz Banku hipoteki, zasadność wysyłanych wezwań do pozwanego i obciążania go kosztami z tego tytułu, Sąd dopuścił dowód z opinii biegłego z zakresu księgowości, finansów, rachunkowości i zobowiązań podatkowych, E. T.. Z opinii tej wynikało, że otrzymywane przez pozwanego harmonogramy obejmowały korekty planowanych rat i odsetek z uwagi na zmiany oprocentowania kredytu. Wysokość rat wpłacana przez pozwanego była naliczana zgodnie z umową kredytową. Biegły słuchany na rozprawie w dniu 28 lutego 2018 r. wskazał, że choć zawiadomienie o ustanowieniu hipoteki wpłynęło do powódki w dniu 10 października 2011 r., to naliczenie niższego oprocentowania nastąpiło dopiero w kwietniu 2012 r. W tym też okresie nastąpiło obniżenie oprocentowania Wibor z 8,96% do 6,96% powodując niższe raty o 2 punkty procentowe. Jednocześnie biegły wskazał, że obliczenia niższej raty z uwzględnieniem wpływu zawiadomienia ustanowienia hipoteki od dnia 10 października 2011 r. wymaga specjalistycznych obliczeń.

W drugiej pisemnej opinii biegły E. T., wskazał, że na dzień poprzedzający wypowiedzenie umowy przy założeniu obniżenia raty o 2 pkt procentowe z uwagi na ustawienie hipoteki i systematycznego obniżenia oprocentowania, wysokość niespłaconego kapitału wynosiła 109.188,83 zł, przy czym odsetki karne - 81,89 zł, odsetki wymagalne - 776,19 zł, łącznie 110.046,91 zł. Zaś według harmonogramu nie uwzględniającego powyższych elementów była to kwota 110.583,16 zł. Ponadto biegły wskazał, że ujawnione nadpłaty z tytułu nieuwzględnienia ustanowienia hipoteki zostały rozliczone z niedopłatami dokonywanymi przez pozwanego i zaliczone na spłatę kredytu. Tym samym zmniejszyło się zadłużenie kapitału. Zwrócił uwagę, że zaległości pozwanego w spłacie kredytu powstały od 7 grudnia 2014 r., zaś na dzień wypowiedzenia umowy tj. 8 czerwca 2015 r. zalegał z płatnościami około 6 rat.

Zgodnie z ostatecznym sprecyzowaniem powództwa tj. 31 maja 2016 r. zadłużenie pozwanego z uwzględnieniem ww. współczynników wynosiło 113.952,23 zł, zaś według powódki była to kwota 114.492,38 zł. W toku postępowania pozwany dokonywał spłat zadłużenia, zaś ostateczna kwota jego zadłużenia wyniosła 110.222,89 zł.

Sąd zwrócił uwagę, że ostateczne wyliczenie zadłużenia dokonane przez Bank nie budziło wątpliwości biegłego. Zauważył, że wprawdzie raty winny zostać zmniejszone już w dniu 10 października 2011 r. (w chwili powzięcia informacji o ustanowieniu hipoteki), niemniej jednak Bank o tę właśnie kwotę skorygował swoją wierzytelność w toku postępowania.

W ocenie Sądu Okręgowego pozwanemu nie udało się zakwestionować wysokości zadłużenia. Dodał że dopiero postępowanie dowodowe wykazało nieprawidłowości w naliczeniu wysokości zobowiązania obciążającego pozwanego, które w toku procesu było przez powódkę korygowane zgodnie z zawartą między stronami umową. Wskazał, że zgodnie z art. 69 ust. 1 prawa bankowego, kredytobiorca zobowiązuje się do zwrotu wykorzystanego kapitału wraz z odsetkami. Zgodnie z § 5 ust. 1 umowy, pozwany zgodził się na oprocentowanie kredytu i ich zapłatę w cyklach miesięcznych. Odsetki stanowią wynagrodzenie banku z udostępnionego kredytobiorcy kapitału. Ich wysokość może wzrosnąć o odsetki karne w przypadku niewywiązywania się z umowy. Pozwany zgodził się na zapłatę odsetek od zadłużenia przedterminowego (kapitału niespłaconego w terminie), o czym mowa w § 5 ust. 9 umowy. Zgodnie z powyższymi postanowieniami umownymi, bank mógł naliczać odsetki od zadłużenia przeterminowanego w wysokości czterokrotności oprocentowania kredytu lombardowego, co jest zgodne z art. 359 § 2¹ k.c.

W tych okolicznościach pozwany jest zobowiązany zwrócić powodowi niespłaconą dotychczas część kapitału, a nadto odsetki za opóźnienia oraz odsetki karne od dotychczas niespłaconego kapitału. Z uwagi na niewykonanie przez pozwanego warunków zawartych w łączącej strony umowie kredytu hipotecznego Bank miał pełne prawo do skutecznego wypowiedzenia umowy przed upływem określonego w niej terminu w trybie art. 75 ust. 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Prawo bankowe i § 8 ust. 1 b umowy kredytowej. Skutkiem tego było prawo do domagania się zwrotu niespłaconego kapitału i odsetek.

O odsetkach Sąd orzekł zgodnie z art. 481 k.c. zasądzając je od dnia 8 listopada 2017 r., zgodnie z żądaniem pozwu. Wskazał, że po upływie okresu wypowiedzenia, niespłacona kwota staje się zadłużeniem przeterminowanym, w tym kwota kapitału jako kapitał przeterminowany. Od kapitału przeterminowanego bank pobiera odsetki od należności przeterminowanej do dnia poprzedzającego spłatę zadłużenia przeterminowanego. W takiej sytuacji bank nalicza odsetki w wysokości czterokrotności procentowania kredytu lombardowego (§ 5 ust. 9 umowy) Na dzień 8 listopada 2017 r. pozwany zalega z płatnością kapitału w wysokości 87.438,29 zł, zatem żądanie zapłaty odsetek od ww. kwoty Sąd uznał za zasadne.

Za zasadne uznał również żądanie powódki zasądzenia odsetek od zaległych odsetek, zgodnie z treścią art. 482 § 1 k.c., które zasądził od 3 stycznia 2018r., tj. od dnia doręczenia pozwanemu ostatecznego stanowiska w sprawie.

Jako że powódka częściowo cofnęła swoje żądanie z uwagi na częściowe jej zaspokojenie przez pozwanego Sąd Okręgowy umorzył postępowanie na podstawie art. 203 § 1 i 3 k.p.c. w zw. z art. 355 § 1 k.p.c., co do kwoty 4.850,45 zł jako różnicy pomiędzy pierwotnie dochodzą kwotą, a ostatecznie sprecyzowanym roszczeniem.

O kosztach procesu postanowił na podstawie art. 100 k.p.c., stosownie do wyniku sprawy.

Postanowieniem z dnia 16 kwietnia 2018r. Sąd Okręgowy w Olsztynie uchylił w części, wydany przez Sąd Okręgowy w Olsztynie wyrok z dnia 13 lutego 2018 r. w sprawie I C 160/16, w zakresie punktu I tj. co do części należności głównej, w kwocie 1.994 zł 98 gr., odsetek umownych od kwoty 87.438 zł 29 gr w wysokości czterokrotności stopy lombardowej NBP za okres pomiędzy 8 listopada 2017 r. a 5 lutego 2018 r. i co do tego postępowanie w sprawie umorzył.

Apelacje od tego wyroku wniósł pozwany, który zaskarżając go w całości zarzucił:

1.naruszenie prawa materialnego, polegające na:

a)niewłaściwej interpretacji normy prawa wynikającej z umowy tj. poprzez przyjęcie, że powódka miała przesłanki i dokonała skutecznego wypowiedzenia umowy kredytowej w pełni uzasadnionych okolicznościach,

2.naruszenie prawa procesowego, a w szczególności:

a) art. 217 § 1, 2 oraz 3 w zw. z art. 227 k.p.c., poprzez oddalenie przez Sąd I instancji wniosków dowodowych, a mianowicie żądań pozwanego przekazania całej korespondencji kierowanej do banku mimo, że takie wnioski pozwany składał na rozprawach.

b) art. 233 § 1 k.p.c., polegające na dowolnej, a nie swobodnej ocenie dowodów prowadzącej do przyjęcia, że powódka poprzez brak nieprawidłowe zastosowanie

oprocentowania wynikającego z dokonania wpisu hipoteki miało jedynie wymiar rachunkowy i zostało to skorygowane;

3.niezgodność ustaleń faktycznych Sądu Okręgowego z materiałem dowodowym zebrany w sprawie, w szczególności poprzez przyjęcie, że umowa kredytowa została skutecznie wypowiedziana co doprowadziło do znacznego powiększenie oprocentowania kredytu.

Wskazując na powyższe zarzuty, wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku i oddalenie powództwa powyżej wysokości 52.730,08 zł oraz zasądzenie od powoda na rzecz pozwanej kosztów procesu, według norm przepisanych, a także orzeczenie o kosztach za postępowanie odwoławcze według tych samych norm ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania, przy uwzględnieniu kosztów postępowania odwoławczego.

Powódka w odpowiedzi na apelację wniosła o jej oddalenie w całości oraz zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kosztów procesu za II instancję według norm przepisanych.

Sąd Apelacyjny ustalił i zważył co następuje.

Apelacja jest częściowo uzasadniona, choć z innych przyczyn, niż w niej wskazane.

Sąd I instancji przeprowadził postępowanie dowodowe w zakresie wnioskowanym przez strony, zaś zebrane dowody poddał wszechstronnej i wnikliwej analizie. Ustalając stan faktyczny sprawy stanowiący następnie podstawę do dalszych rozważań w kwestii zastosowania w sprawie przepisów prawa materialnego wskazać należy na to, iż poczynione przez ten sąd ustalenia znajdują odzwierciedlenie w dowodach zebranych w sprawie. Dokonana przez Sąd Okręgowy analiza prawna okoliczności faktycznych sprawy nie budzi również uzasadnionych wątpliwości.

W związku z tym Sąd Apelacyjny przyjmuje poczynione przez sąd I instancji ustalenia faktyczne oraz rozważania prawne - jako własne bez potrzeby ich ponownego przytaczania.

Za nietrafny uznać należy zarzut naruszenia prawa procesowego - art. 217 § 1, 2 oraz 3 w zw. z art. 227 k.p.c., poprzez oddalenie przez Sąd I instancji wniosków dowodowych, a mianowicie złożenia przez powoda całej korespondencji kierowanej do banku mimo, że takie wnioski pozwany składał na rozprawach. Dokumenty złożone do akt sprawy wyjaśniają wszystkie okoliczności istotne dla rozstrzygnięcia. Jak się okazało bez znaczenia prawnego był fakt dotyczący miejsca zawierania umowy, a w szczególności czy została podpisana poza siedzibą banku.

Prawidłowo też Sąd Okręgowy ustalił, iż zaszły podstawy do wypowiedzenia umowy. Zgodnie z § 8 umowy Bank miał prawo wypowiedzieć umowę kredytu z zachowaniem 30 dniowego okresu wypowiedzenia, a w razie zagrożenie upadłością kredytobiorcy z zachowaniem 7 dniowego okresu wypowiedzenia w przypadku: niedotrzymania przez kredytobiorcę któregokolwiek z warunków udzielenia kredytu lub niewykonania lub nieterminowego regulowania przez kredytobiorcę zobowiązań wobec Banku, w szczególności w przypadku, gdy kredytobiorca zalega w całości lub w części z zapłatą dwóch rat kredytu i pomimo wezwania nie spłacił zaległości w terminie 7 dni od dnia otrzymania wezwania. Pozwany nie zaprzeczał, że nie spłacał pełnych rat kredytu i powstały zaległości. W okresie od grudnia 2014 r. do czerwca 2015 r. zalegał z płatnościami z około 6 rat (dowód: ustna opinia uzupełniająca E. T. biegłego z zakresu księgowości, finansów, rachunkowości i zobowiązań podatkowych k. 392v). W dniu 8 czerwca 2015 r. w związku z nieuregulowaniem zaległości w spłacie kredytu na podstawie § 18 Regulaminu kredytowania hipotecznego, Bank złożył na piśmie oświadczenie o wypowiedzeniu umowy kredytu z zachowaniem 30 dniowego okresu wypowiedzenia liczonego od dnia doręczenia pisma. W piśmie Bank wskazał, że rozważy cofnięcie wypowiedzenia w przypadku spłaty całości zaległości obejmujących: kwotę 6.867, 61 zł tytułem należności kapitałowej i kwotę 859,09 zł tytułem odsetek umownych.

Pozwany mimo, że nie odebrał pisma z Banku o wypowiedzeniu umowy, przyznał też, iż w dacie wypowiedzenia zamieszkiwał pod adresem, na który bank kierowało do niego korespondencję (protokół rozprawy apelacyjnej).

Bezasadny jest też zarzut obrazy art. 233 § 1 k.p.c., polegający na dowolnej jakoby, a nie swobodnej ocenie dowodów, prowadzącej do przyjęcia, że nieprawidłowe zastosowanie oprocentowania mimo dokonania wpisu hipoteki, miało jedynie wymiar rachunkowy i zostało skorygowane w kolejnych ratach kredytu.

Na powstanie zaległości w spłacie kredytu nie miała wpływu okoliczność, iż naliczenie niższego oprocentowania nastąpiło dopiero w kwietniu 2012 r., choć zawiadomienie o ustanowieniu hipoteki wpłynęło do powodowego Banku

w dniu 10 października 2011 r. Biegły wskazał, że ujawnione nadpłaty z tytułu nieuwzględnienia ustanowienia hipoteki zostały rozliczone z niedopłatami dokonywanymi przez pozwanego i zaliczone na spłatę kredytu. Tym samym zmniejszyło się zadłużenia kapitału. Przy czym zaległości pozwanego w spłacie kredytu powstały od 7 grudnia 2014 r. Na dzień wypowiedzenia umowy tj. na dzień 8 czerwca 2015 r. zalegał z płatnościami około 6 rat.

Pozwany opinii biegłego skutecznie nie zakwestionował. Opinia biegłego ma na celu ułatwienie sądowi należytej oceny zebranego materiału wtedy, gdy potrzebne są do tego wiadomości specjalne. Opinia biegłego podlega, jak inne dowody, ocenie według art. 233 § 1 k.p.c., lecz co odróżnia ją pod tym względem, to szczególne dla tego dowodu kryteria oceny, które stanowią: poziom wiedzy biegłego, podstawy teoretyczne opinii, sposób motywowania sformułowanego w niej stanowiska oraz stopień stanowczości wyrażonych w niej ocen, a także zgodność z zasadami logiki i wiedzy powszechnej (postanowienie SN z dnia 7 listopada 2000 r., I CKN 1170/98, OSNC 2001, nr 4, poz. 64). Specyfika oceny tego dowodu wyraża się w tym, że sfera merytoryczna opinii kontrolowana jest przez sąd, który nie posiada wiadomości specjalnych, w istocie tylko w zakresie zgodności z zasadami logicznego myślenia i wiedzy powszechnej. Sąd Okręgowy podzielaając wnioski opinii biegłego zastosował się do powyższych zasad.

Uwzględnienie w części apelacji pozwanego wynikało z faktu, iż pozwany sukcesywnie spłaca kredyt, co zmniejsza jego zadłużenie. Po wydaniu wyroku przez Sąd Okręgowy, powód cofnął częściowo powództwo, co spowodowało umorzenie postępowania w zakresie kapitału w kwocie 1994,98 zł i odsetek umownych od kwoty 87.438,29 zł za okres od 8.11.2017 r. do 5.02. 2018 r. Zatem po umorzeniu postępowania w tym zakresie, z wyroku Sądu Okręgowego pozostała kwota 108.227,91 zł, w tym kapitał – 85.443,31 zł i odsetki karne 22.784, 60 gr.

Z informacji powoda wynikało, iż na datę zamknięcia rozprawy przed Sądem Apelacyjnym zaległość pozwanego wynosiła: 108.449, 83 zł, z czego kapitał -76.465,28 zł, odsetki karne – 30.531,16 zł i koszty 1453,39 zł. Wobec tego, iż w postępowaniu apelacyjnym nie można rozszerzać powództwa (art. 383 k.p.c.), a odsetek karnych nie można traktować jako świadczeń powtarzających się, Sąd Apelacyjny mógł jedynie uwzględnić zmianę wynikającą ze zmniejszenia kwoty kapitału, co spowodowało obniżenie należności z tego tytułu do wskazanej przez powoda kwoty 76.465,28 zł. Kwota odsetek karnych, choć uległa zwiększeniu z 22.784, 60 zł do 30.531,16 zł nie mogła być objęta wyrokiem Sądu Apelacyjnego. Zatem aktualna kwota zaległego kapitału - 76.465,28 zł, łącznie z niezmienioną kwotą odsetek karnych – 22.784, 60 zł, dała kwotę 99.249,88 zł.

Z tych względów Sąd Apelacyjny na mocy art. 386 §1 k.p.c. i art. 385 k.p.c. orzekł jak w sentencji. O kosztach procesu orzeczono na mocy art. 98 § 1 k.p.c. obciążając nimi pozwanego jako przegrywającego w całości spór, wobec faktu, iż zaspokoił częściowo żądanie pozwu dopiero w toku procesu.

D. M. N. E. B.